

Va ser una sorpresa per a tothom. Sobretot per als dirigents del PP, que no ens sabien res. El dimarts dia 28 d'abril al vespre sonaren els mòbils d'alguns, pocs, dirigents conservadors. Era Rosa Estaràs que els comunicava que havia "acceptat l'oferta" de Mariano Rajoy d'ocupar el número 10 de la llista del PP a les eleccions europees. És a dir, un lloc d'elecció segura. Passades les deu del vespre, la notícia arribava als periodistes. Les redaccions començaren a bullir. Tots els diaris canviaren les portades que ja tenien decidides i unànimement es decantaren per destacar, amb gran aparat gràfic, la sorprenent notícia. Estaràs abandona el Parlament balear i se'n va a l'europeu. Tots les informacions deien que havia estat Rajoy, qui li ho havia proposat. Tanmateix, el dia 30 la premsa local es feia ressò d'informacions obtingudes en fonts de la direcció estatal del PP que feien suposar que havia estat Estaràs, que s'havia ofert a Rajoy per ser eurodiputada. El divendres dia 1 de maig quasi tots els diaris publicaven entrevistes amb Estaràs, en què confessava que "ha estat una decisió d'ambdós alhora", però reconeixia "que li vaig dir que em feia molta il·lusió" ser eurodiputada.

Si la primera notícia que reberen els dirigents conservadors va causar una sorpresa absoluta, la confessió implícita d'Estaràs que, si més no, havia mostrat a Rajoy la predisposició a abandonar el Parlament balear va causar estupefacció.

Raons per a una fugida. Al comitè balear del dimecres dia 29 d'abril, convocat a corre-cuita per donar explicacions sobre l'operació, Estaràs hagué de sentir que alguns dirigents –com ara Jaume Font, portaveu del PP al Consell Insular de Mallorca– li expressaven la seva incomoditat per una decisió que no entenien. Ella va negar que abandonàs la política balear i assegurà que continuaria dirigint el partit. Alguns dels seus fidels, com ara Francesc Fiol –ex-conseller d'Educació i Cultura durant el darrer govern de Jaume Matas–, demanaren un vot de confiança per a Estaràs i un termini d'un any per a saber si podrà fer compatible el càrrec d'eurodiputada i de presidenta del PP il·lenc. Però el fet és que en privat no

El PP balear, estupefacte

La fugida sorprenent de Rosa Estaràs al Parlament Europeu obre tota casta d'incògnites per al futur del PP de les Illes.

són pas pocs els qui critiquen la decisió que va prendre. Aquest setmanari ha pogut parlar amb dos diputats conservadors del parlament illenc i ni l'un ni l'altre no entenen, "si no és per qüestió personal", la decisió.

A les entrevistes concedides l'1 de maig, Estaràs deixa entendre que la pressió que ha rebut els darrers dos anys, d'ençà que fou nomenada per la direcció de Madrid com a presidenta

interina (juny del 2007) després de la fugida de Matas, ha pesat molt a l'hora d'anar-se'n al Parlament Europeu. "Han estat dos anys molt durs, molt...", deia. Des de tot d'una de ser nomenada presidenta provisional del PP balear, es va trobar amb una intensa oposició, especialment per part del batlle de Calvià, Carlos Delgado. D'un altre costat, els continus escàndols de corrupció de càrrecs del PP durant la

legislatura anterior també han anat corcant l'ànim d'Estaràs. Així i tot, semblava que, havent-se imposat al congrés (juliol de 2008) contra Delgado, quedava prou reforçada per a portar a terme la seva feina al capdavant del partit fins el 2011, malgrat que el batlle calvianer aplegà una tercera part dels vots dels compromissaris.

A banda de les explicacions públiques d'Estaràs, cal tenir en compte que actualment hi ha engegades un parell d'investigacions judicials i de la fiscalia anticorrupció que poden haver pesat en la decisió. D'una banda, un jutge investiga tot el procés d'adjudicació i construcció del Palma Arena, un velòdrom de Palma que fou una de les grans obres impulsades per Matas. D'una altra, la fiscalia anticorrupció investiga el patrimoni de l'ex-president per si se'n pot extreure qualche irregularitat penada legalment, especialment tot allò que fa referència a la compra del famós palauet al nucli històric de Palma. Ambdós afers toquen de prop Estaràs perquè, cal no oblidar-ho, era la vice-presidenta del govern. Encara que no en surti esquitxada directament –res no permet de suposar que hagi comès cap irregularitat–, és evident que la seva situació és, si més no, incòmoda perquè, com a presidenta del PP balear, té la missió de renovar el partit i mirar d'esborrar tots els afers de corrupció que el perjudiquen. És significatiu que fa uns mesos arribàs a dir: "Jo no pos la mà al foc per ningú llevat de la meua família." Una frase que indica el grau d'erosió anímica que patia.

Entre la pressió pels casos esmentats i l'oposició interna que continua mantenint Delgado –a més dels membres del sector més *regionalista*, com Antoni Pastor–, és probable que Estaràs hagi vist en el Parlament Europeu una sortida políticament honorable i alhora una forma de descarregar-se de pressió.

El futur del PP. El problema polític que deixa la decisió d'Estaràs és ben evident. De totes les persones consultades per aquest setmanari –dos diputats del PP, a més de diversos càrrecs i militants–, ningú no dubta que el 2011 no serà la candidata autonòmica i que abans d'un any caldrà fer alguna cosa per trobar un nou lideratge. Ella, a les entrevistes publicades, insisteix a dir

La presidenta del PP balear, Rosa Estaràs, i l'aspirant a ocupar aquest càrrec, el batlle de Calvià, Carlos Delgado.

El 7 de juny a les Balears

La inclusió de Rosa Estaràs al número 10 de la candidatura del PP a les eleccions europees ha projectat sobre el dia de les urnes a les Balears una importància insospitada. Tant el PP com els entorns conservadors juguen a convertir la cita electoral en una mena de revàlida del govern de Francesc Antich i, més concretament, del PSOE illenc. No els interessa què puguin fer la resta de candidatures –d'aquí ve l'evolució comparativa del vot entre PP i PSOE–, perquè el seu objectiu és directament el socialista Antich.

El diputat conservador a Madrid Vicente Martínez Pujalte va ser a Palma la setmana passada per donar suport a la candidatura europea d'Estaràs, i va ser rotund a l'hora de transmutar la naturalesa electoral: "El dia 7 de juny els ciutadans votaran pensant en clau interna per donar el sí o el no a la gestió" del govern de Zapatero i, també, del govern de Francesc Antich. Respecte a les Balears, no va tenir cap problema a treure conclusions avançades del resultat, que espera que sigui molt bo per al PP: "Si el nostre partit guanya àmpliament, Antich haurà de considerar si no és ell el qui sobra", igual com, per al cas de tot l'estat espanyol, "hauria de fer Zapatero". Els dirigents conservadors illencs no són tan vehements com Martínez Pujalte, però sí que és ver que indirectament –a través de periodistes i mitjans afins– van escalfant l'ambient en el mateix sentit, és a dir, que una victòria clara del PP sobre el PSOE a les Illes afectaria necessàriament la segona meitat de legislatura del govern Antich.

Així doncs, és pertinent de mirar de deduir quina seria "l'àmplia victòria" que el PP requeriria per fer pressió sobre el PSOE d'Antich durant la segona part de la legislatura. Naturalment, d'interpretacions dels resultats del 7 de juny n'hi haurà per a tots els gustos. Com sempre fan tots els partits. No obstant les interpretacions interessades, l'evolució entre PP i PSOE en aquestes eleccions a les Balears estableix el marc per a parlar de la tendència de rela-

Resultats de les eleccions europees a les Illes

	1987	1989	1994	1999	2004
PP	119.845	77.997	147.166	169.425	121.137
PSOE	114.536	84.321	72.185	99.886	100.188

ció entre tots dos partits i, en conseqüència, per a extreure conclusions, ni que siguin meres hipòtesis, de l'efecte del resultat del 7 de juny sobre la política balear durant la resta de legislatura. A les Balears hi hagué una primera fase d'igualtat (1987 i 1989), més o menys coincident amb les èpoques en què a tot l'estat espanyol el PSOE guanyava clarament els conservadors. En una segona fase (1994 i 1999, quan el PSOE de Felipe González tingué una gran crisi i perdé el poder espanyol), el PP balear fou hegemònic i assolí el màxim avantatge respecte als socialistes: 75.000 vots el 1994 i 70.000 el 1999. I una possible tercera fase (2004), quan el PSOE de Zapatero ja governava a Espanya, en què la distància s'escurçà: 21.000 vots, que pareixien indicar que la tendència anava a favor dels socialistes; justament allò que els resultats del juny hauran de confirmar o rectificar.

Quina seria la distància que permetria de treure conclusions en un sentit o un altre? Tot i que no es pot aventurar cap xifra, és clar que si el PP augmenta considerablement de bell nou la diferència a favor seu –fins a 30.000, 40.000 o més vots–, les interpretacions en clau balear seran inevitables i la segona meitat de la legislatura d'Antich es complicarà amb vista a les expectatives del PSOE el 2011. Si, per contra, la distància no augmenta tant, gens o els socialistes la retallen, el PP haurà comès un greu error estratègic en convertir en una *revàlida* el 7 de juny; aleshores se li tornaria en contra i s'apagarien bastant les expectatives de recuperar el poder balear d'aquí a dos anys.

que continuarà dirigint el partit i que "no hi haurà congrés extraordinari". Però la pressió contra seu no disminueix, ans al contrari. Segons que publicà la setmana passada *El Mundo-El Día de Baleares*, Delgado ha explicat al seu entorn –la junta de direcció del PP de Calvià– que pretén "exigir" un congrés extraordinari al qual pensa presentar-se per dirigir el partit i per ser el candidat

a la presidència del govern balear el 2011. Les cartes ja es van posant de cara. Forçar la convocatòria del congrés és impossible des de les Balears, si no es compta amb el suport de la direcció central a Madrid. I de moment tot indica que Estaràs continua gaudint de la total confiança de Mariano Rajoy. Però sí que és possible que, a través d'una assemblea o conferència extraordinària,

s'hagi de decidir el candidat autonòmic del 2011. Fins i tot els més allunyats de Delgado, com algun *regionalista* amb el qual ha parlat aquest setmanari, entenen que la situació actual "no es pot sostenir gaire més de mig any, o un a tot estirar, i que serà inevitable de donar veu i vot als militants perquè puguin triar el futur líder, que serà alhora el candidat".

De moment, cap dels consultats no preveu que Estaràs pugui renunciar al Parlament Europeu per ser candidata autonòmica. Aleshores, tard o d'hora, la batalla final interna pel control del partit pareix inevitable.

Ningú no dubta que Estaràs no serà la candidata el 2011, i Delgado ja ha dit que exigirà un congrés i que s'hi presentarà

Miquel Payeras